

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ НАУКИ І ОСВІТИ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ,
що присвячена 25-річчю Медичного інституту Сумського державного університету
(м. Суми, 16-17 листопада 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

опанування студентами мануальних навиків. Практична підготовка майбутніх стоматологів відбувається на доклінічному і клінічному етапах. Перше знайомство з професійною роботою студенти отримують на другому курсі при вивченні доклінічних пропедевтичних дисциплін (терапевтичної, дитячої терапевтичної, ортопедичної стоматології), де стоматологічні маніпуляції опановуються ними на фантомах, муляжах, моделях, біологічних об'єктах. Оскільки, через відсутність досвіду у студентів, в результаті виконання маніпуляцій на біологічних зразках (видалені зуби), вартісних штучних моделях зубів та щелеп можуть виникати незворотні зміни в цих наочних матеріалах, на кафедрі стоматології запроваджені певні етапи практичної підготовки - імітаційний, демонстраційний і репетиційний.

Імітаційний етап оволодіння мануальними навичками потрібен як початковий. Після опанування теоретичного матеріалу студенти позааудиторно готують малюнки різних зубів і їх поверхонь. Залежно від дисципліни і теми занять вони схематично замальовують вигляд сформованих після препарування каріозних порожнин відповідного класу за Блеком, зони одонтопрепарування під одиночну штучну коронку, ділянки воскового моделювання коронки. Під час практичних занять на підготовлених позааудиторно або на попередньому занятті моделях зубів з мила чи пластиліну опрацьовуються всі етапи препарування каріозних порожнин, одонтопрепарування під штучні коронки.

На демонстраційному етапі оволодіння мануальними навичками студенти запам'ятовують покроковий алгоритм виконання стоматологічних маніпуляцій вже на моделях, фантомах, видалених зубах в процесі демонстрації майстер-класу викладачем. Майстер-клас - одна з форм ефективного професійного навчання, завдяки чому студентам передається досвід викладача, його майстерність шляхом прямого і коментованого показу прийомів роботи. В деяких випадках майстер-клас демонструється за допомогою учбових відеофільмів. Під час проведення майстер-класу викладач коментує кожний етап, надає пораду студентам, вказує на можливі помилки і ускладнення.

Завершальним доклінічним етапом оволодіння мануальними навичками є репетиційний. На фантомних моделях, промислових зразках або видалених зубах студенти вже самостійно опрацьовують техніку виконання різних стоматологічних маніпуляцій, запам'ятовують алгоритм своїх дій, закріплюють теоретичний матеріал. Викладач при цьому також коментує дії студентів, вказує на помилки в техніці виконання.

Логічна послідовність етапів опанування мануальними навичками студентами-стоматологами сприяє візуальному закріпленню теоретичного матеріалу, оволодінню алгоритмом виконання маніпуляцій, координації дрібної моторики рук. Такі етапи поступово, від простого до складного готують студентів до професійної діяльності.

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ВІЗУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Лактін Ю.В., Москаленко П.О., Галич Л.В., Черненко В.М., Тимошенко О.О.,

Сумський державний університет, кафедра стоматології

Особливістю підготовки майбутнього лікаря-стоматолога є готовність до самостійної професійної діяльності в амбулаторно-поліклінічних установах безпосередньо після закінчення вузу. При реалізації компетентнісного підходу в освітньому процесі необхідно використовувати різні методи при вивченні дисциплін професійного циклу. Одна з вимог до умов реалізації основних освітніх програм на основі освітніх стандартів є широке використання в навчальному процесі активних та інтерактивних форм проведення занять з метою формування і розвитку професійних навичок і компетенцій студентів. Серед таких форм проведення занять є використання аудіовізуальних засобів. Ці засоби призначені для подання зорової та слухової інформації.

Дидактичні можливості аудіовізуальних засобів навчання мають дуже широкий діапазон. Вони виступають як додаткове джерело інформації, раціоналізують форми підношення навчальної інформації, підвищують ступінь наочності, конкретизують поняття, явища, події, організують і направляють сприйняття, створюють емоційне ставлення студентів до навчальної інформації і підсилюють їх інтерес до навчання, сприяють свідомому засвоєнню матеріалу, розвитку мислення, просторової уяви, спостережливості.

На кафедрі стоматології при проведенні практичних занять з профільних дисциплін активно впроваджується демонстрація учбових відеофільмів. В кожній спеціалізованій стоматологічній аудиторії є комп'ютер, де у викладачів є можливість за темою заняття показати відповідний учбовий відеофільм. Головною метою їх використання є те, що відеофільми компенсують ті практичні маніпуляції, які неможливо показати викладачем чи відтворити в реальній обстановці через відсутність за темою занять відповідних хворих, муляжів, фантомів і завдяки цьому роблять їх доступними для студентів. За допомогою відеофільмів викладачі ілюструють зв'язок теорії з практикою. Так, при проведенні занять з курсу терапевтичних дисциплін (пропедевтика терапевтичної і дитячої терапевтичної стоматології, терапевтична стоматологія, дитяча терапевтична стоматологія) завдяки відеофільмам студенти наочно бачать які процеси відбуваються всередині кореневих каналів при їх інструментальній обробки і obturaції різними пломбувальними матеріалами, як використовуються матриці при відновленні каріозних порожнин. На курсі дисциплін з ортопедичної стоматології за допомогою фільмів студенти мають можливість просторово уявити рухи скронево-нижньощелепового суглобу. Також просторове уявлення про хід ін'єкційної голки в м'яких тканинах щелепно-лицевої ділянки по анатомічним орієнтирам при проведенні анестезії вони отримують на курсі хірургічної стоматології. На практичних заняттях з ортодонтії студентам демонструють деякі методи лікування ортодонтичної патології, яка зустрічається дуже рідко або при лікуванні використовуються складні і вартісні ортодонтичні апарати.

Якщо в мережі Інтернет існує вільний доступ до тематичних учбових відеофільмів, то викладачі надають студентам посилання на URL-адреси. Під час самостійної підготовки до практичних занять студенти мають можливість попередньо ознайомитись з відеоматеріалом і на практичному занятті отримати пояснювальний коментар викладача у випадку незрозумілих моментів, етапів виконання тих чи інших маніпуляцій.

Таким чином, оскільки метою процесу навчання є формування професійних компетенцій, а сам процес включає як аудиторну роботу в різних формах, так і позааудиторні види діяльності, то запропоновані активні методи щодо організації учбового процесу активізують пізнавальну діяльність студентів.